

DLA doktori értekezés tézisei

Miranda Liu

BENJAMIN BRITTEN ÉS HEGEDŰVERSENYE

Témavezető: DR. TIHANYI LÁSZLÓ

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem

28. számú művészet- és művelődés-
történeti tudományok besorolású doktori iskola

Budapest

2023

I. A kutatás előzményei

Hegedűművészként nem meglepő, hogy Benjamin Britten Hegedűversenye felkeltette az érdeklődésemet. Miután néhányszor hallottam koncerteken, 2016-ban kezdtem el tanulni, hogy felkészüljek egy következő évi amerikai fellépésre. Ez volt az első alkalom, hogy Britten munkásságával foglalkoztam, és már a Hegedűverseny első eljátszása után lenyűgözött a zeneszerző erőteljes és kifejező stílusa. Nagy vágyat éreztem arra, hogy jobban megismerjem zenei nyelvezetét és további műveit.

A Hegedűverseny felfedezése óta az a szerencse ért, hogy két másik Britten-művet is megtanulhattam és előadhattam: a III. vonósnégyest, amelyet 2020-ban a londoni Barbican Hallban adtam elő, valamint a Hegedűre és zongorára írt szvitet, amelyet 2023-ban, Budapesten, az V. New Millennium Nemzetközi Kamarazenei Fesztiválon és Akadémián mutattam be. Mindkét mű mély hatást gyakorolt szellemi és zenei fejlődésemre, segítve a Hegedűverseny mélyebb megértését.

Amióta Magyarországon élek, a több mint tíz év alatt, észrevettem, hogy Britten zenéje nem igazán szerepel a koncertprogramokban, és a kutatások terén is hiányosság tapasztalható. Annak ellenére, hogy járt Magyarországon, és egy művét a Jeney-ikreknek ajánlotta, műveit ritkán hallhatjuk az ország koncertéletében. Ez a felismerés arra ösztönzött, hogy Britten darabjait a lehető leggyakrabban műsorra tűzzem. Kompozíciói elsősorban alkotások, amelyek több nemzetközi figyelmet érdemelnek.

II. Források

A Britten hegedűversenyéhez kapcsolódó kutatásomat inspiráló és támogató források rendkívül sokszínűek és gazdagok, széles perspektívát nyújtanak, ami hozzájárult ahhoz, hogy mélyebben megértsem a művet és előadásának aprólékos részleteit. Ezek a források a tudományos elemzésektől, például Britten kompozíciós technikáinak és történelmi kontextusának részletes megvitatásától kezdve, az értékes koncertkritikáig és tudományos cikkekig terjednek, amelyek a versenymű szélesebb kulturális és zenei hatását tárgyalják. Ezeket a forrásokat kiegészítik a kiváló előadók felvételei, amelyek felbecsülhetetlen gyakorlati betekintést nyújtottak abba, hogy különböző művészek hogyan közelítettek a mű technikai és értelmezési kihívásaihoz.

Britten hegedűversenyének kottája, amelyet a Boosey és Hawkes adott ki, volt az elsődleges inspirációs forrásom, közvetlen és bensőséges betekintést nyújtva a zeneszerző szándékaiba. A partitúrán túlmenően számos nagyrebecsült kollégám, kamarapartnerem,

tanárain és mentoraim segítőkész hozzáállása is jelentősen gazdagította a kutatásomat. Szaktudásuk, amelyet évekig tartó együttműködés és előadói tapasztalat fejlesztett, hatalmas tudással vértezett fel. Az ő irányításuk és nekem átadott tapasztalataik révén mélyebben megérttem a mű hegedűtechnikai követelményeit, ráleltem a nehéz szakaszok megoldásaira és a technikai problémákhoz való hozzáállásom is finomodott. A tudományos és gyakorlati források kombinációja lehetővé tette számomra, hogy egy árnyaltabb és kiegyensúlyozottabb nézőpontot mutassak be Britten hegedűversenyéről, különösen hegedűművészként.

III. Módszer

A kutatásom során a legnagyobb kihívást az jelentette, hogy megtaláljam az egyensúlyt a műhöz fűződő személyes, előadói viszonyulásom és annak tudományos elemzése között. Végül úgy döntöttem, hogy ahelyett, hogy ezeket különálló feladatokként kezelném, a kutatás eredményei révén kiegészítsem az előadói szaktudásomat.

Amikor elmélyedtem abban, amit a tudósok Britten életéről és műveiről írtak, fontosnak tartottam, hogy sok időt szánjak az ő gondolataik átgondolására. Gyakran megkérdőjeleztem, hogy az én értelmezésem egybeesik-e az övékkel, és ahol nem, ott a disszertációmban kifejezésre juttattam ezeket az eltéréseket. Ez a folyamat állandó kotta-, felvétel- és szakirodalom-konzultációt igényelt, lehetővé téve számomra, hogy egy jól árnyalt nézőpontot alakítsak ki.

IV. Eredmények

A disszertációm központi témájaként Benjamin Britten hegedűversenyét választottam azzal a céllal, hogy nagyobb figyelmet irányítsak Britten műveire Magyarországon. Remélem, hogy a magyar zenei élet vezetői egyre inkább felismerik alkotásainak értékét és helyet adnak azoknak a koncertprogramokban, illetve hogy egyre több muzsikusként merít ihletet Britten műveiből, és vállalkozik azok megtanulására és előadására. Britten kompozícióinak gazdagságát és mélységét kiemelve szeretném felkelteni a magyar muzsikusként érdeklődését, és arra ösztönözni őket, hogy felfedezzék zenéjét, amely Magyarországon még mindig alulértékelt.

Ez a téma nemcsak Magyarországon, hanem a nemzetközi szinten is viszonylag elhanyagolt. Annak ellenére, hogy Britten kiemelkedő zeneszerző, számos műve, köztük a hegedűverseny, nem kapja meg azt az elismerést vagy előadási gyakoriságot, amit megérdemelne. E darab kiválasztásával remélem, hogy hozzájárulhatok e hiányosság megszüntetéséhez, és elősegíthetem a mű jelentőségének szélesebb körű megértését.

Ezenkívül céлом az volt, hogy szigorú kutatómunkával mélyebben, átfogóbban megértésem a művet. A hegedűverseny alapos tanulmányozásával nemcsak a saját ismereteimet szerettem volna bővíteni, hanem hozzájárulni Britten zenéjének nagyobb megbecsüléséhez mind a magyar, mind a nemzetközi zenei közösségekben, ezáltal ösztönözve a művek repertoárba való felvételét és jövőbeli előadásait.

V. Dokumentáció

Kamaraest – Visszhangok a múltból: Hubay hegedűiskola öröksége

Az V. New Millennium Nemzetközi Kamarazenei Fesztivál és Akadémia nyitókoncertje

2023. augusztus 31. 19 óra

FUGA Budapest

Műsor:

Benjamin Britten: Szvit hegedűre és zongorára, op. 6.

Bartók Béla: 1. rapszódia, Sz. 87

Hubay Jenő: Preghiera, op. 121.

Maurice Ravel: Tzigane

Közreműködik:

Miranda Liu – hegedű

Soós Orsolya – zongora

Előkoncert – Londoni Szimfonikus Zenekar (LSO)

2020. március 15., 17:30

Barbican Hall

Britten: 3. vonósnégyes, Op. 94

Miranda Liu – 1. hegedű

Theresa Jensen – 2. hegedű

Mabon Llyr Rhyd – brácsa

William Clark-MacSwell – cselló

Kamarakoncert
2019. december 3. 19 óra
Észt zeneakadémia

Britten: 3. vonósnégyes, Op. 94
Miranda Liu – 1. hegedű
Theresa Jensen – 2. hegedű
Mabon Llyr Rhyd – brácsa
William Clark-MacSwell – cselló

Kamarakoncert
2019. november 27. 20 óra
Guildhall School of Music & Drama

Britten: 3. vonósnégyes, Op. 94
Miranda Liu – 1. hegedű
Theresa Jensen – 2. hegedű
Mabon Llyr Rhyd – brácsa
William Clark-MacSwell – cselló

Concert
2017. április 8.
Cañada College Main Theater

Britten: Hegedűverseny

Közreműködik:
Miranda Liu – hegedű
Redwood Symphony
Vezényel: Eric K